

انگشت نگاری در قرآن

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ (3)

بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ تُسَوِّيَ بَنَانَهُ (4)

سوره: قیامت

آیا انسان می‌پندارد که هرگز استخوانهای او را جمع نخواهیم کرد (3)

آری قادریم که حتی خطوط سر انگشتان او را موزون و مرتب کنیم(4)

در آیه 3 و 4 سوره قیامت می‌خوانیم: " أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ - بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ تُسَوِّيَ بَنَانَهُ ؛ آیا انسان گمان می‌کند که استخوانهای او را جمع نخواهیم کرد، آری ما قادریم که (حتی خطوط سر) انگشتان او را موزون و مرتب کنیم. "

سوره 75: القيامة

در روایات می خوانیم، یکی از مشرکن عرب به نام عدی بن ابی ربیع، که مردی بسیار لجوج و متعصب بود نزد پیامبر (ص) آمد و از روز قیامت و چگونگی و زمان آن سوال کرد، و گفت: اگر آن روز را با چشم خودم هم بینم باز تو را تصدیق نمی کنم و به تو ایمان نمی آورم، چگونه می توان باور کرد که خداوند این استخوانهای (پوسیده) را گردآوری کند، این باور کردنی نیست.

« بنان » در لغت به معنی انگشتان (و گاه به معنی سرانگشتان) آمده است، از ماده « بن » به معنی اقامت گرفته شده، و از آنجا که انگشتان مایه اصلاح احوال اقامت انسان در جهان است، به این نامیده شده است.

انگشتان نقش بسیار مهمی در زندگی انسان دارند و از عجایب خلقت محسوب می شوند، هر چند به واسطه اینکه دائما در اختیار ما است، از اسرار آن غافلیم. اگر انگشتان دست کسی قطع شود، هیچ گونه کار ظریفی را نمی تواند انجام دهد. نوشتن، ورق زدن کتاب، غذا خوردن بطور راحت، تلفن کردن، باز کردن درها به وسیله کلید و انواع صنایع ظریف و دقیق و حتی صنایع دیگر، مانند انواع کارهای مربوط به ماشینها، بلکه گرفتن اشیای سنگین با دست نیز برای او غیر ممکن است، حتی کم شدن یکی از انگشتان می تواند ضربه ای به بسیاری از کارهای روزمره انسان برسد. به همین دلیل چهار پایان به خاطر نداشتن انگشت بسیاری از کارها را با دهان یا سر، انجام می دهند.

به تعبیر دیگر می توان گفت: وجود انگشتان در انسان، یکی از عوامل مهم پیشرفت تمدن او است، و تعبیر به «بنان» از ماده اقامت و دوام، اشاره لطیفی به همین حقیقت است چرا که بدون آنها، اقامت در جهان برای او مشکل است.

آیه فوق می گوید: نه تنها استخوانهای بزرگ که استخوانهای ریز و ظریف او را نیز می توانیم در قیامت منظم کنیم.

جمعی از مفسران نیز احتمال داده اند که منظور از تسویه بنان متصل ساختن آنها به یکدیگر، و به صورت سم چهارپایان در آوردن می باشد، ولی این تفسیر هیچ گونه مناسبتی با آیات سوره ندارد.

به هر حال از نکاتی که این آیه، می تواند اشاره به آن باشد کشف مهمی است که در عصر ما نسبت به خطوط سر انگشتان شده است، زیرا این معنی مسلم شده که خطوط سر انگشتان هر کس معرف شخص او است، و از هر امضایی اطمینان بخش تر و دقیقتر است، امضایی که هیچ کس نمی تواند آن را جعل کند، در حالی که پیچیده ترین امضاها قابل جعل است، به همین دلیل در عصر ما مساله « انگشت نگاری » به صورت علمی در آمده و در مراکز انتظامی دایره مخصوصی برای آن وجود دارد، و از طریق آن بسیاری از مجرمان شناخته می شوند، کافی است که یک سارق، هنگامی که وارد اطاق یا منزلی می شود، دست خود را بر دستگیره در، یا شیشه اطاق و یا قفل و صندوق و صندوق بگذارد و اثر آن، روی آنها بماند یا اینکه در یک ماجرای قتل سلاحی کشف شود که اثر انگشت کسی بر آن اسلحه باشد، فوراً از آن نمونه برداری کرده و با سوابقی از سارقان و مجرمان، یا افرادی که در آن حادثه مظنون به نظر می رسند تطبیق می دهند و مجرم را پیدا می کنند.

بنابراین تفسیر، آیه می گوید: نه تنها ما می توانیم استخوانهای بزرگ و کوچک را جمع آوری کنیم بلکه حتی توانایی داریم انگشتان و سرانگشتان هر کس را با تمام ویژگیهایش که از ظریفترین خصوصیات بدن او است، تنظیم کنیم و به حال اول باز گردانیم.

به تعبیر دیگر بازگرداندن بنان و تنظیم آن (فراموش نکنیم که «تسویه» منظم ساختن و مرتب نمودن است) شامل تمام خصوصیات و جزئیات، و از جمله خطوط سر انگشتان می شود.

تناسب این معنی با مساله قیامت که دادگاه بزرگ عدل الهی است و مجرمان و گناهکاران باید در آن تعقیب شوند، بسیار جالب است، چرا که در دنیا نیز از این مساله، بیش از همه جا در دادگاهها بهره گیری می شود.

---

(1) پیام قرآن ج 8 ص 186

برای اطلاعات بیشتر نگاه کنید به :

اعجاز از ناحیه ی انواع دانش

قرآن از روی تطورات جنین پرده برمی دارد

قرآن و آفرینش جهان

قرآن و زوجیت عمومی

برگرفته از وبلاگ:

<http://nameyebeshti.blogspot.com>

منبع: اثبات اعجاز علمی قرآن کریم

<http://islam-pdf.persiangiq.ir>